

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tat-12 ta' Settembru, 2008

Appell Kriminali Numru. 150/2008

Il-Pulizija

v.

Charlot Calleja

Il-Qorti:

Rat l-imputazzjoni migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Charlot Calleja, bin Emanuel u Margaret nee Grima, imwieled fit-30 ta' Marzu 1982, detentur tal-karta tal-identita` nru 192782M, talli f'dawn il-Gzejjer fis-6 ta' Mejju 2008 u fix-xhur ta' qabel din id-data naqas milli jhares xi kundizzjonijiet imposti fuqu mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) presjeduta mill-Magistrat Dott. M. Hayman fid-digriet taghha datat 26 ta' Jannar 2007 li bih huwa nghata l-helsien mill-arrest taht diversi kundizzjonijiet fosthom li huwa ghandu jibda programm kontra l-abbuz tad-droga fi hdan l-agenzija appozita fuq bazi residenzjali, kif ukoll li ghandu jobdi skrupolozament kull direttiva moghtija lilu

Kopja Informali ta' Sentenza

mill-ufficjali jew impjegati tal-agenzija appozita, u dan bi ksur ta' l-Artikolu 579 tal-Kap. 9;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tat-8 ta' Mejju 2008 li permezz taghha dik il-qorti, fuq l-ammissjoni ta' l-imputat, iddikjaratu hati skond l-imputazzjoni kif dedotta kontra tieghu u kkundannatu sebat (7) ijiem prigunerija;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-Avukat Generali, minnu pprezentat fit-23 ta' Mejju 2008, li permezz tieghu talab ir-revoka ta' l-imsemmija sentenza (minhabba allegata nullita`) u li din il-Qorti, wara li tisma' l-provi mill-gdid, issib lill-appellat Charlot Calleja hati skond l-imputazzjoni dedotta kontra tieghu u tinfligi l-piena skond il-ligi;

Rat l-atti kollha tal-kawza; semghet lid-difensuri tal-partijiet fl-udjenza tal-bierah; hadet l-informazzjoni mehtiega minghand l-Ufficjal tal-*Probation* Carmen Nygaard; ikkunsidrat:

Fl-udjenza tal-bierah din il-Qorti stiednet lill-avukat Dott. Aaron Bugeja biex jispjega ezatt fuq liema disposizzjoni tal-paragrafu (b) tas-subartikolu (1) ta' l-Artikolu 413 tal-Kap 9 l-Avukat Generali kien qed jibbaza l-appell tieghu, u dan peress li dan il-punt ma johrogx forsi daqstant car mir-rikors ta' appell. Minn dak li gie sottomess mill-imsemmi abbili prosekutur hu evidenti li l-appellant Avukat Generali qieghead in effetti jargumenta li s-sentenza appellata fiha, fost affarijiet ohra, enuncjazzjoni zbaljata jew inkompleta ta' l-ipotesi tal-ligi (li fid-duttrina tista' tkun kemm tal-ligi sostantiva kif ukoll tal-ligi procedurali) li minhabba fiha l-appellat gie lliberat minn "parti" mill-akkuza. Issa, dak li effettivament jirrizulta li gara quddiem l-ewwel qorti kien dan: *ic-charge sheet* li permezz taghha Calleja tressaq b'arrest quddiem il-Qorti Inferjuri, wara li ssemmi l-imputazzjoni (hawn aktar 'l fuq riprodotta) konsistenti fi ksur ta' kundizzjoni tal-*bail*, ma kienitx titlob ir-revoka tal-helsien mill-arrest u r-riarrest mill-gdid tieghu fit-termini tas-subartikolu (3) ta' l-Artikolu 579 tal-Kodici Kriminali. Tali talba, pero`, saret permezz ta' rikors li gie prezentat quddiem dik l-istess qorti, fl-istess proceduri, u fl-istess

Kopja Informali ta' Sentenza

gurnata li Calleja tressaq b'arrest, u qabel ma l-qorti għaddiet għas-sentenza tagħha. In fatti l-verbal ta' l-udjenza tat-8 Mejju 2008, jgħid hekk:

“Meta ssejhet il-kawza deher l-Ufficjal Prosekutur l-iSpettur Pierre Grech u l-imputat assistit minn Dr Joseph Giglio.

“L-Ufficjal Prosekutur l-iSpettur Pierre Grech qara u kkonferma c-citazzjoni u pprezenta c-certifikat tat-twelid ta' l-imputat, fedina penali ta' l-imputat, stqarrija ta' l-imputat u kopja ta' digriet datat 26 ta' Jannar 2007, dokumenti PG 1 sa PG 4 rispettivament.

“L-ufficjal prosekutur ipprezenta wkoll rikors għar-revoka tal-helsien mill-arrest fil-konfront ta' l-imputat.

“Sar l-ezami ta' l-imputat li ammetta l-imputazzjoni migjuba kontra tiegħu.

“Saret trattazzjoni dwar il-piena.

“Inghatat sentenza.

“Il-Qorti, b'referenza għar-rikors prezentat mill-prosekuzzjoni in vista tas-sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-15 ta' April 2008 fil-kawza 'Il-Pulizija v. Kevin Gatt' tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-talba tal-prosekuzzjoni.”

Kjarament, għalhekk, il-prosekuzzjoni, fl-istess procedimenti, talbet ir-revoka tal-helsien mill-arrest u l-arrest mill-gdid ta' l-imputat. Ma kien hemm assolutament xejn irregolari fil-mod kif ipprocediet il-prosekuzzjoni f'dan il-kaz. La s-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali msemmija fil-verbal hawn riprodott, u lanqas il-ligi, ma jirrikjedu li t-talba ssir fic-charge sheet, dak li hu importanti hu li ssir fl-istess procedimenti u, naturalment qabel ma tingħata s-sentenza u b'mod li d-difiza tkun tista' tagħmel is-sottomissjonijiet tagħha anke fuq dik it-talba. In fatti tali talba anqas hemm bzonn li ssir bil-miktub, għalkemm huwa dejjem konsiljabbli li ssir hekk biex jigu evitati

malintizi, u dan speċjalment minhabba l-fatt li certi ufficjali tal-pulizija xi mindaqqiet donnhom jibzghu jasserixxu d-dritt tagħhom li talbiet simili jigu verbalizzati korrettement mill-qorti. Din il-Qorti ma tistax tifhem kif is-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tal-15 ta' April 2008 fl-ismijiet **II-Pulizija (Spettur Jesmond Borg) v. Kevin Gatt** tista' b'xi mod tigi interpretata bhala li r-rikors ta' l-Ispettur Pierre Grech f'dan il-kaz kien b'xi mod irritwali, kif evidentement qeghda tirritjeni l-ewwel qorti. L-Avukat Generali, ghalhekk, ghandu dritt jappella f'dan il-kaz peress li l-ewwel qorti kjarament immisinterpretat il-ligi, cirkostanza li taghti lill-imsemmi Avukat Generali dritt li jappella skond l-Artikolu 413(1)(b)(iv)(i) tal-Kodici Kriminali. Huwa veru li din l-enuncjazzjoni zbaljata tal-ligi, li a bazi tagħha l-ewwel qorti in effetti lliberat lill-imputat minn certi konsegwenzi intimament marbuta ma' l-imputazzjoni, ma gietx imsemmija espressament fis-sentenza; din l-enuncjazzjoni zbaljata, izda, tirrizulta car mill-verbal imsemmi u ghalhekk tirrizulta *on the face of the record*, u dan apparti dak li jinghad fis-subartikolu (3) ta' l-imsemmi Artikolu 413. Skond dan is-subartikolu, in fatti, dan in-nuqqas ta' l-ewwel qorti jwassal ghan-nullita` tas-sentenza, u "din l-istess nullita` taghti jedd ta' appell lill-Avukat Generali..."

Ghalhekk, din il-Qorti qed thassar u tirrevoka s-sentenza appellata u sejra tghaddi biex tiddeciedi l-kaz fil-meritu.

Wara li din il-Qorti ezaminat l-atti kollha, u wara li hadet in konsiderazzjoni dak sottomess mill-Ufficjal tal-*Probation* Carmen Nygaard, din il-Qorti hi tal-fehma li l-piena gusta hija proprju dik erogata mill-ewwel qorti, cioe` sebat (7) ijiem prigunerija. Din il-Qorti hi wkoll tal-fehma li f'dan il-kaz ghandha tapplika l-proviso tas-subartikolu (1) ta' l-Artikolu 579, u dan kif del resto anke l-Qorti Kostituzzjonali, fis-sentenza fuq imsemmija, qalet li jista' jsir. A skans ta' ekwivoci, in fatti, qed tigi hawn riprodotta s-silta rilevanti mill-imsemmija sentenza kostituzzjonali:

"Is-subartikoli (2) sa (4) tal-Artikolu 579 – introdotti, kif inghad, permezz ta' l-Att XVI ta' l-2006 – biddlu s-sitwazzjoni billi, oltre għall-procedura stabbilita fis-subartikolu (1) ta' l-Artikolu 579, introducew

procedura gdida. Illum il-ksur ta' kundizzjoni imposta mill-qorti fid-digriet li bih tkun tat il-helsien mill-arrest jammonta wkoll ghal reat. Bhal f'kull reat il-konsegwenza hija piena. Din il-piena tista' tkun jew dik biss indikata fis-subartikolu (2) – multa jew prigunerija, jew multa u prigunerija flimkien – jew tista' tinkludi wkoll it-telfien tal-helsien mill-arrest (izda mhux il-konfiska tas-somma) fil-proceduri li fihom il-hati jkun inghata l-helsien mill-arrest preventiv. Jinghad “tista’” ghax il-legislatur ta l-fakolta` lill-Pulizija li meta jressqu lill-imputat jew akkuzat – dan irid jitressaq dejjem taht arrest – talli kiser xi wahda mill-kundizzjonijiet imposti mill-qorti, huma jistghu wkoll jitolbu “fl-istess procedimenti...ir-revoka tal-helsien mill-arrest u l-arrest mill-gdid ta' dik il-persuna” (sottolinear ta' din il-Qorti). U jaghmel hafna sens li jkun hemm dik il-fakolta` ghax filwaqt li kull ksur ta' kundizzjoni tal-qorti, zghir kemm ikun zghir dak il-ksur, jammonta wkoll ghal reat, ghar-revoka tal-helsien mill-arrest u l-arrest mill-gdid tal-persuna in kwistjoni jibqa' dejjem applikabbli l-*proviso* tas-subartikolu 579(1). Fi kliem iehor, jista' jkollok sitwazzjoni fejn l-imputat jew akkuzat li kien inghata l-helsien mill-arrest jinstab hati ta' ksur ta' kundizzjoni mposta mill-qorti u jinghata l-piena skond il-ligi, izda, minhabba li l-ksur tal-kundizzjoni ma tkunx ta' konsegwenza serja, ma jkunx hemm lok ghar-revoka tal-helsien mill-arrest. Kjarament il-legislatur qed jikkontempla bhala “piena” addizzjonali ghar-reat ta' ksur ta' kundizzjoni tal-qorti – u meta jittiehdu l-proceduri skond is-subartikoli (2) u (3) ta' l-Artikolu 579 – ir-revoka tal-helsien mill-arrest bil-konsegwenti arrest mill-gdid.”

Ghall-motivi premissi, tilqa' l-appell ta' l-Avukat Generali u, filwaqt li qed thassar u tirrevoka s-sentenza appellata u tghaddi biex tiddeciedi l-kawza fil-meritu mill-gdid, wara li rat l-Artikolu 579(1)(2)(3) tal-Kap. 9, issib lill-appellat Charlot Calleja hati skond l-imputazzjoni kif dedotta kontra tieghu, tikkundannah sebat (7) ijiem prigunerija, izda tichad it-talba tal-prosekuzzjoni ghar-revoka tal-helsien mill-arrest u l-arrest mill-gdid ta' l-istess appellat. S'intendi

Kopja Informali ta' Sentenza

jekk, kif din il-Qorti tippresumi li gara galadarba l-appell tal-prosekuzzjoni ma jissuspendix l-ezekuzzjoni tas-sentenza ta' l-ewwel grad, l-imsemmi Charlot Calleja diga` skonta s-sebat ijiem prigunerija, huwa ma ghandu xejn aktar x'jiskonta. Ir-registratur ghandu jivverifika dan biex jevita li l-appellat jittiehed il-habs inutilment.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----